EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2023/1890

av den 10 maj 2023

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) för budgetåret 2021

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) för budgetåret 2021,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0130/2023), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) (*institutet*) [1] uppgick institutets slutgiltiga budget för budgetåret 2021 till 360 913 825,71 euro, vilket utgör en minskning med 42,26 % jämfört med 2020.

B. 357 511 198 euro (96 %) har tilldelats av styrelsen till institutets åtta kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper) för genomförandet av deras affärsplaner för 2021.

C. Budgeten för budgetåret 2021 minskade på grund av den betydligt mindre mängden bidrag som beviljades och genomfördes för KI-grupperna under 2021 till följd av övergången mellan den föregående och den nya fleråriga budgetramperioden.

D. Revisionsrätten har i sin rapport om institutets årsredovisning för budgetåret 2021 förklarat att man har uppnått rimlig säkerhet om att dess räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar att insatserna för att följa upp budgeten under budgetåret 2021 resulterade i ett budgetgenomförande av åtagandebemyndiganden under innevarande år på 97,91 %, vilket innebär en minskning med 1,94 % jämfört med 2020. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för betalningsbemyndiganden under innevarande år var 99,47 %, vilket är en ökning med 0,34 % jämfört med 2020.

2. Europaparlamentet noterar antagandet av institutets strategiska innovationsprogram (SIP) för 2021–2027, vilket innebär att institutet fått en utökad budget på nästan 3 miljarder euro för sjuårsperioden och ett utvidgat mandat.

3. När det gäller den uppföljande iakttagelsen i samband med ersättningen av kostnader för resor och uppehälle på 1 200 euro som en interimsanställd vid institutet ådragit sig konstaterar Europaparlamentet att institutet, som en korrigerande åtgärd, under 2022 inledde ett nytt anbudsförfarande för interimsanställda, som omfattar den interimsanställda personalens kostnader för tjänsteresor och reserelaterade aspekter för att begränsa de potentiella riskerna.

[1] EUT C 141, 29.3.2022, s. 161.

Verksamhetsresultat

4. Europaparlamentet noterar att institutet använder ett system med centrala resultatindikatorer som är kopplade till institutets KI-grupper. Parlamentet noterar att KI-grupperna, liksom tidigare år, inte fullt ut har använt de belopp som institutet tilldelat dem.

5. Europaparlamentet noterar att institutet genomförde sitt arbetsprogram i stor omfattning 2021, även om vissa dröjsmål förekom på grund av det sena antagandet av rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 ([2]) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 ([3]). Parlamentet noterar att vissa prioriteringar sköts upp till 2022, nämligen övervakningsstrategin och övergången till eGrants, på grund av institutets brist på personal. Parlamentet noterar att ett av institutets viktigaste resultat under 2021 var uppstarten av dess ”HEI-initiativ: kapacitetsuppbyggnad för innovation inom högre utbildning”, som utgör ett centralt mål för SIP 2021–2027. Parlamentet uppskattar att den genomsnittliga handläggningstiden för att bevilja stöd har förbättrats från 187 dagar till 117 dagar.

6. Europaparlamentet välkomnar utvecklingen av synergier och samarbetsmetoder med andra institutioner och organ. Parlamentet noterar i detta sammanhang framstegen under 2021 med att genomföra institutets samförståndsavtal med Europeiska innovationsrådet (EIC), med gemensamma projekt avseende anslutningen av KI-gruppernas nystartade företag till EIC:s acceleratorprogram eller främjandet av agendan för kvinnligt företagande. Parlamentet noterar institutets samarbete med Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning på områden som rekryteringspaneler eller it-säkerhetskopiering. Parlamentet noterar vidare institutets fruktbara samarbete med Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet för att främja innovation bland europeiska bolag och små och medelstora företag, ett samarbete där över 700 personer deltog i 35 aktiviteter under 2021.

Personalpolitik

7. Europaparlamentet noterar att 93 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2021, med 42 tillfälligt anställda av de 45 tjänster för tillfälligt anställda som fick tillsättas enligt unionsbudgeten (samma antal tillåtna tjänster som 2020). Dessutom arbetade 21 kontraktsanställda, 15 interimsanställda och en utstationerad nationell expert vid institutet 2021.

8. Europaparlamentet beklagar den ojämna könsfördelningen inom institutets högsta ledning och på mellanchefsnivå, där fem av sex personer (83 %) är män. Parlamentet noterar könsbalansen i institutets styrelse där 9 av 15 (60 %) är män och i den totala personalen där 35 av 63 (56 %) är kvinnor. Parlamentet noterar institutets åtagande att genomföra sin handlingsplan för jämställdhet, med en rad aktiviteter som genomfördes 2021, t.ex. det program mellan KI-grupperna som handlade om kvinnligt företagande och ledarskap och det särskilda projektet ”Girls Go Circular” för att få in fler kvinnor i naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Parlamentet uppmanar institutet att vidta konkreta åtgärder för att skapa en jämnare könsfördelning på alla hierarkinivåer så snart som möjligt och rapportera tillbaka till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

9. Europaparlamentet noterar att en tidigare kommissionsledamot och en tidigare parlamentsledamot mottar pengar från institutets budget i egenskap av ledamöter i institutets styrelse.

10. Europaparlamentet noterar att institutet hade en personalomsättning på 6,3 % år 2021. Parlamentet konstaterar att institutet har svårt att locka till sig och behålla personer med hög kompetens, pga. den låga lönekoefficienten i Ungern. Parlamentet välkomnar institutets incitament och sociala initiativ för att förebygga hög personalomsättning.

([2]) Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11).

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om dess regler för deltagande och spridning samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

11. Europaparlamentet noterar institutets markant ökade arbetsbelastning 2021 och de nya uppgifter som är kopplade till institutets utökade mandat inom Horisont Europa. Parlamentet noterar dock att det utökade mandatet och uppgifterna inte har åtföljts av några nya personalresurser, vilket har lett till en kritisk underbemanningssituation som blivit en risk både för genomförandet av institutets fleråriga arbetsprogram och för säkerheten vad gäller användningen av de förvaltade medlen. Parlamentet konstaterar att institutets administrationskostnader som en följd härav ligger på den mycket låga nivån 2 % av dess totala budget, att jämföra med genomsnittet på 4,6 % inom Horisont 2020. Parlamentet noterar här risken för att alla grundläggande delar i institutets årliga arbetsprogram inte genomförs. Parlamentet noterar att institutets personalbrist och de risker den medför har tagits upp av institutets styrelse, som i slutet av 2021 godkände en omorganisation av förvaltningen av de tillgängliga resurserna, med en översyn av institutets struktur och tjänsteförteckning som ska äga rum 2022. Parlamentet betonar det faktum att institutet, efter att ha fått avslag på en första begäran om extra tjänster för 2021 och 2022, på nytt lade fram en begäran om tio extra tjänster 2022. Parlamentet erkänner att institutets resurser behöver anpassas efter vad som förväntas med det nya mandatet. Parlamentet påminner om att underlåtenhet att tillgodose personalbehoven ökar risken för fel och oriktigheter och därmed också kan skada den sunda ekonomiska förvaltningen av unionens budget.

12. Europaparlamentet påminner om vikten av att utarbeta en långsiktig personalpolitik som beaktar balansen mellan arbete och privatliv, livslång vägledning och erbjudande av särskilda utbildningsmöjligheter för karriärutveckling, jämn könsfördelning på alla personalnivåer, distansarbete, rätten att inte vara uppkopplad, bättre geografisk balans för att få till stånd en lämplig representation från samtliga medlemsstater samt rekrytering och integration av personer med funktionsnedsättningar samt säkerställande av att de behandlas lika och att deras möjligheter i hög grad främjas.

Upphandling

13. Europaparlamentet noterar att institutet 2021 slutförde 87 % av upphandlingsförfarandena i enlighet med sin plan, och därmed överskred målet att 85 % av upphandlingsförfarandena skulle slutföras 2021. Parlamentet noterar att institutet rapporterade att alla dess prioriterade förfaranden hade slutförts med undantag för det nya ramavtalet för kommunikationstjänster och händelsehantering.

14. Europaparlamentet noterar från revisionsrättens rapport att institutet vid två av de betalningar som granskades godkände de tillhörande budgetåtagandena först efter att avtalet undertecknats. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att detta bröt mot artikel 73.2 i kommissionen delegerade förordning (EU) 2019/715 ([4]). Parlamentet noterar utifrån institutets svar att kommissionens vanliga it-verktyg för Horisont Europa från och med 2023 kommer att användas för att förvalta bidrag, och att lämpliga internkontroller som förebygger liknande fel är inbyggda i systemet. Parlamentet noterar vidare institutets åtagande att uppdatera sitt standardiserade tillvägagångssätt för betalningsgångar så att det återspeglar de nödvändiga förändringarna. Parlamentet uppmanar institutet att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om framstegen i detta avseende.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

15. Europaparlamentet är medvetet om institutets befintliga åtgärder och pågående insatser för att säkerställa transparens, förebygga och hantera intressekonflikter samt skydda visselblåsare. Parlamentet noterar att institutet på sin webbplats har offentliggjort intresseförklaringarna och meritförteckningarna för ledamöterna i sin styrelse och sitt förvaltningsteam.

16. Europaparlamentet noterar institutets åtagande att uppdatera och förbättra sin policy för förebyggande och hantering av intressekonflikter. Parlamentet noterar att institutets styrelse har bett om kommissionens föregående samtycke till att anta ett beslut om förebyggande och hantering av intressekonflikter och beslutsprocesser för att undvika intressekonflikter bland institutets personal, som kommer att komplettera institutets nuvarande gällande regler. Parlamentet välkomnar institutets introduktion av extra åtgärder, såsom att man infört standardiserade mallar för intressekonflikter och upprättat rådgivningskommittén för intressekonflikter. Parlamentet noterar att fall av intressekonflikter i samband med förfarandena för omklassificering och urval har identifierats och behandlats tillsammans med de befintliga begränsande åtgärderna.

([4]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715 av den 18 december 2018 med rambudgetförordning för de organ som inrättats enligt EUF-fördraget och Euratomfördraget och som avses i artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 (EUT L 122, 10.5.2019, s. 1).

17. Europaparlamentet välkomnar att institutet fortfarande är bland de nio byråer som inför egna interna regler för sina styrelseledamöters verksamheter, som går längre än de juridiska minimikraven för potentiell svängdörrsproblematik. Parlamentet konstaterar i synnerhet att styrelseledamöter enligt institutets uppförandekod under två år efter att de lämnat sin tjänst är förhindrade från att inneha någon avlönad eller oavlönad befattning i något företag, forskningscentrum eller universitet/högskola som är med i institutets KI-grupper eller får bidrag från institutet. Parlamentet noterar vidare att institutet gjort utkast till en policy om tillgång till sekretessbelagda uppgifter för personal som slutar, och en vägledning om begränsningar och förbud efter avslutad anställning. Parlamentet uppmanar institutet att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten uppdaterad om policyns genomförande.

18. Europaparlamentet insisterar på behovet av att införa mer systematiska regler om transparens, oförenlighet, intressekonflikter, olaglig lobbyverksamhet och svängdörrsproblematik. Parlamentet uppmanar institutet att stärka sina mekanismer för internkontroll, inbegripet inrättandet av en intern mekanism för korruptionsbekämpning.

Internkontroll

19. Europaparlamentet noterar att av de 87 rekommendationer som omfattas av uppföljningsrevisionen, enligt rapporten från institutets internrevisionsfunktion, har 29 öppna rekommendationer avslutats, 25 öppna rekommendationer nedgraderats och inga öppna rekommendationer uppgraderats. Parlamentet noterar att det följaktligen inte var några kritiska frågor som fortfarande var öppna den 31 december 2021.

20. Europaparlamentet noterar att institutet 2021, i samband med en översyn av sin organisationsstruktur, inledde internrevisionsfunktionens övergång till att bli en funktion för övervakning och tillsyn av KI-grupperna.

21. Europaparlamentet noterar institutets reviderade strategi mot bedrägerier för 2021–2023. Parlamentet noterar att det av de 14 målen för bedrägeribekämpning som fastställdes för 2021 var nio som uppnåddes helt, fyra som uppnåddes delvis och ett som sköts upp.

22. Europaparlamentet noterar att en revision av personaladministrationen utfördes och slutfördes av kommissionens tjänst för internrevision 2021. Parlamentet observerar att det vid det tillfället utfärdades tre viktiga rekommendationer. Parlamentet noterar angående uppföljningen av tidigare revisioner från tjänsten för internrevision att det 2021 inte fanns några öppna kritiska eller mycket viktiga rekommendationer för institutet, men att vissa viktiga rekommendationer var försenade och fortfarande öppna.

23. Europaparlamentet noterar att institutet vid självbedömningen av sina internkontroller drog slutsatserna att dess internkontrollsystem överlag är ändamålsenligt och effektivt, men att det behövs vissa ytterligare förbättringar angående princip 12.

24. Europaparlamentet påminner om att förvaltnings- och kontrollsystemen behöver stärkas för att institutet ska kunna fungera korrekt. Parlamentet insisterar starkt på kravet på ett effektivt förvaltnings- och kontrollsystem för att undvika potentiella intressekonflikter, saknade förhands- och efterhandskontroller, bristfällig förvaltning av budgetåtaganden och rättsliga åtaganden samt underlåtenhet att rapportera frågor i förteckningen över undantag.

Digitalisering och den gröna omställningen

25. Europaparlamentet noterar institutets åtgärder för att förbättra sin onlinesäkerhet och digitalisering. Parlamentet noterar att institutet från och med 2021 genomförde alla övervakningstjänster från incidenthanteringsorganisationen för EU:s institutioner, organ och byråer. Parlamentet noterar att institutet utförde revisioner av cybersäkerheten 2021 och genomförde alla de utfärdade rekommendationerna. Parlamentet noterar att inga cybersäkerhetsincidenter har rapporterats 2021. Parlamentet noterar att institutet 2021, i samband med att man gradvis införde Sysper (Europeiska kommissionens informationssystem för personalförvaltning), började använda ytterligare moduler för att förvalta personalresurserna.

26. Europaparlamentet erkänner att institutets KI-grupp om klimat har en framträdande roll för en verkningsfull miljöförvaltning inom unionen. Parlamentet berömmer institutets fortlöpande insatser med att minska på resorna och koldioxidutsläppen. Parlamentet noterar att det 2021 inrättades ett hållbarhetsutskott för att definiera nya åtgärder för att göra institutets verksamhet koldioxidneutral.

27. Europaparlamentet påminner om vikten av att öka digitaliseringen av institutet när det gäller intern drift och förvaltning men också för att påskynda digitaliseringen av förfarandena. Parlamentet betonar att institutet måste fortsätta att vara proaktivt i detta avseende för att undvika en digital klyfta mellan unionens byråer. Parlamentet påpekar dock behovet att vidta alla nödvändiga säkerhetsåtgärder för att undvika att den behandlade informationens onlinesäkerhet äventyras.

28. Europaparlamentet uppmanar institutet att samarbeta nära med Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå. Parlamentet föreslår att man erbjuder regelbundet uppdaterade cybersäkerhetsrelaterade utbildningsprogram för all personal inom institutet. Parlamentet uppmanar institutet att utveckla sin cybersäkerhetspolicy snabbare, att tillhandahålla den senast den 31 december 2023 och att därefter rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

Driftskontinuitet under covid-19-krisen

29. Europaparlamentet erkänner institutets svårigheter med att hantera driftskontinuiteten under övergången till Horisont Europa på grund av att institutets reviderade rättsliga ram inte antogs i tid. Parlamentet noterar de avhjälpande åtgärder som institutet godkände 2021 för att införa kraven i Horisont Europas rättsliga ram trots nämnda dröjsmål, t.ex. mötena i arbetsgruppen för förenkling och färdplanen för övergång för 2021. Parlamentet välkomnar att institutet genom sådana insatser lyckats övergå till Horisont Europa med minimala driftsstörningar.

30. Europaparlamentet noterar institutets fortlöpande insatser för att säkerställa driftskontinuitet i samband med covid-19-pandemin, t.ex. att man infört Microsoft Teams för kommunikation och samarbete samt genomförandet av pulsundersökningar för att få in återkoppling från personalen i viktiga frågor. Parlamentet uppmuntrar institutet att utnyttja de lärdomar det har dragit i fråga om distansarbete och hybridarbete, för att i framtiden bättre kunna avgöra i vilka fall det är effektivare att hålla möten på distans än på plats. Parlamentet påminner om att institutet uppnådde positiva resultat när det gäller deltagandet i hybridevenemang.

Övriga kommentarer

31. Europaparlamentet konstaterar att man det i den nya bedömningen av konsekvenserna för hållbar utveckling 2021–2027 uppmanar till fördjupat engagemang med medlemsstater genom mer samarbete, kommunikation och synlighet. Parlamentet noterar institutets uppföljningsåtgärder för att förbättra kommunikationen och medvetenheten inom sitt samfund. Parlamentet konstaterar särskilt att institutet upprättat ett nätverk med 89 nationella kontaktpunkter som företräder 57 länder, inbegripet medlemsstaterna, Horisont-associerade länder och andra tredjeländer. Parlamentet noterar vidare att institutets kunskapscentrum utvecklats till ett offentligt informationsarkiv för politiska arbetsdokument och rapporter.

32. Europaparlamentet uppmanar institutet att vidareutveckla samverkanseffekterna (t.ex. vad gäller personalresurser, fastighetsförvaltning, it-tjänster och säkerhet) och att stärka sitt samarbete, sitt utbyte av god praxis och sina diskussioner om områden som är av gemensamt intresse med andra unionsbyråer i syfte att förbättra effektiviteten.

33. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 10 maj 2023 ([5]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([5]) Antagna texter, P9_TA(2023)0190.